

HÖGSKOLAN
DALARNA

Verksamhetsplan och budget 2022

HÖGSKOLAN DALARNA

Beslut Budget för Högskolan Dalarna 2022 där Verksamhetsplan för Högskolan Dalarna 2022 utgör ett underlag för beslutet: Högstyrelsen 2021-12-08

Dnr: HDa 1.3-2021/1272

Gäller fr.o.m.: 2022-01-01

Ersätter: HDa 1.3-2020/1330

Relaterade dokument: Planerings- och budgetanvisningar 2022

Ansvarig för uppdatering: Utbildnings- och forskningskansliet

Verksamhetsplan Högskolan Dalarna 2022

1 Bakgrund

Under 2021 har arbetet med att implementera den strategi som Högskolan Dalarnas styrelse antagit för perioden 2020–2026 fortsatt. Strategin utgår från Högskolans vision *att skapa öppna vägar till kunskap för ett gott samhälle* och där verksamheten ska baseras på *öppenhet, mod och ansvar*. Syftet med strategin är att stärka rollen som ansvarstagande och framåtblickande lärosäte.

Centralt i arbetet är att ytterligare utveckla den akademiska kvaliteten inom forskning och utbildning. För att åstadkomma detta har *sammanhållna akademiska miljöer* etablerats där utbildning och forskning stärker varandra. I det fortsatta strategiska arbetet ska särskilt följande kvalitetsaspekter utvecklas:

- Utbildningar för samhällsnytta och bildning
- Forskning för kunskapsstillväxt och samhällsnytta
- En kvalitetskultur byggd på ansvar och tillit
- Ett ökat ansvar och inflytande för kollegiet
- Globala perspektiv och interkulturell förståelse
- Ett proaktivt verksamhetsstöd
- Arbetsplatsens attraktivitet

Vidare ska Högskolans tre signum – *att se hela studenten, samverkan och nätburen undervisning och digitaliseringskompetens* – stärkas.

Som en del av implementeringen av högskolans strategi har ett övergripande projekt omfattande fem delprojekt bedrivits under 2020-2021. Samtliga delprojekt avslutas under 2021 och återstående arbete inom implementeringen av strategin sker i olika former under 2022.

2 Etablera och utveckla de sammanhållna akademiska miljöerna

Institutionernas ledningsråd utgör bärande hörnstenar för den kontext de akademiska miljöerna ska utvecklas i. Det fortsatta arbetet med att förstärka kopplingen mellan utbildning och forskning inom institutionerna är centralt för att verksamheten ska utvecklas i linje med strategins utfästelser. Under 2021 har institutionsledningsrådets arbete formerats och utvecklats och dessa har, trots att flera övergripande strukturer har varit under framväxt, tagit stora steg i avsedd riktning. Ett fortsatt aktivt stöd till institutionernas ledningsarbete är prioriterat under 2022 där ny delegations- och arbetsordning är en vital komponent.

För att skapa förutsättningar för att de sammanhållna akademiska miljöerna ska få goda möjligheter att utvecklas är det också angeläget att de kan samlas fysiskt i för verksamheterna ändamålsenliga, trivsamma och hållbara lokaler. Verksamheten bedrivs för närvarande i tre lokaliseringar – Campus Borlänge och Campus Falun, där den senare är lokaliserad med en huvuddel på Lugnet och en mindre del på regementsområdet. Det påbörjade bygget av nytt campus i Borlänge innebär att Högskolans verksamhet på sikt kan inrymmas i två campus, Campus Borlänge och Campus Falun (Lugnet), jämfört med nuvarande tre. Högskolestyrelsen har i linje med strategin fattat beslut att verksamheten ska bedrivas vid två lokaliseringar, vilket ger ökade förutsättningar för utvecklingen av starka sammanhållna akademiska miljöer.

Under 2022 ska:

- Vägledande principer och en plan för campusområdenas långsiktiga utveckling tas för att säkerställa att Högskolan även fortsatt ska kunna erbjuda attraktiva och ändamålsenliga lär- och studiemiljöer.
- En delegations- och arbetsordning för den nya organisationen implementeras.
- Institutionernas ledningsråd stödjas i sitt utvecklingsarbete.

3 Mål för de centrala kvalitetsaspekterna

För att de sammanhållna akademiska miljöerna ska stärkas slår strategin fast att utveckling inom sju kvalitetsaspekter bör prioriteras.

Utbildning

-för samhällsnytta och bildning

De akademiska miljöerna ska arbeta med att samplanera forskning och utbildning så att synergier skapas. Anknypningen mellan forskning och utbildning ska aktivt stärkas (se även nedan under Forskning). Den strategiska utvecklingen av institutionernas ”portföljer” för både utbildning och forskning är i det arbetet centralt och institutionerna har, under sin etableringsfas, efterfrågat ett högskoleövergripande grepp. I inledningen av 2022 ska detta utvecklingsarbete initieras.

Kompleta sammanhållna akademiska miljöer är också beroende av väl fungerande samverkan med det omgivande samhället. Ett fortsatt aktivt utvecklingsarbete kring samverkan är därför en viktig komponent i högskolans kvalitetsarbete kopplat till utbildning. Målet är att alla studenter vid Högskolan Dalarna ska ges möjlighet att möta olika typer av samverkanspartners under utbildningen, exempelvis via gästföreläsningar, praktik, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och examensarbeten. Den särskilda satsning på översyn av lärosätets teknikutbildningar som genomförts har resulterat i ett förslag på ett antal nya attraktiva och framtidsinriktade teknikutbildningar och förslag på genomgripande justeringar i utbildningsutbudet. Detta utvecklingsarbete kommer fortsätta under 2022 med målbilden att kunna tillgängliggöras i utbildningsutbudet med början under 2023

Den digitala kompetensen i lärarkollegiet är överlag mycket hög och har ytterligare höjts i spåren av Coronapandemin. I kölvattnet av den omedelbara omställning som vissa lärmiljöer fick hantera har frågan kring digital/distans/nätburen examination framträtt. Under 2022 ska ett arbete initieras för att stärka lärosätets hantering av examinationer på distans. I samband med renoveringarna av lokalerna i Falun (Hyttan), har moderna flexibla lärmiljöer etablerats vilka ytterligare ska bidra till den ökade digitala kompetensen och användandet i utbildningarna. I planeringen av båda campus (Borlänge och Falun) ingår utveckling av digitala och fysiska lärmiljöer.

Under 2022 ska:

- Högskolegemensamt utvecklingsarbete kring utbildningsportföljen initieras.
- En översyn av utbildningsutbudet på de nya institutionerna genomförs, bland annat på basis av utredningen om kurser med få deltagare.
- Samverkan med externa aktörer vidareutvecklas för att förstärka kvalitet och relevans i utbildningarna.
- Systemstöd för nätburen och annan digitaliserad examination utredas.
- Utbildningar inom teknikområdet ska reformeras och planering för justerat utbildningsutbud initieras.
- Möjligheter och konsekvenser av den snabba digitala omställningen ska kartläggas och nyttjas.

- Fortsatt satsning på ”breddat deltagande”. Av myndighetskapitalet budgeteras 5 mkr för ändamålet för 2022. I satsningen innefattas stöd till personal med annat modersmål än svenska, samt stöd i studieteknik, ”våga tala-stöd”, pedagogisk utveckling för lärare mm.

Forskning

-för kunskapstillväxt och samhällsnytta

Inom de sammanhållna akademiska miljöerna ska utbildning och forskning stå i gott förhållande till varandra. När utbildningsportföljen ses över i en miljö behöver detta ske i samklang med forskningen i miljön. Samtliga forskare vid Högskolan Dalarna ska delta i undervisningen.

Forskningsprogram som lägger fast riktningen för forskningens utveckling ska finnas inom varje miljö och även mellan miljöer om det är aktuellt. Forskargrupper ska etableras som verkar inom ramen för programmet.

Utveckling av befintliga eller nya forskargrupper som är av vikt för verksamheten ska stödjas, med målet att grupperna blir självgenererande och med framgång kan konkurrera om externa forskningsmedel. Varje forskargrupp ska ha en tydlig koppling till någon eller några av Högskolans utbildningar på grundnivå, och ska aktivt verka för att studenter kan anknyta till forskargruppens verksamhet och miljö.

För att främja en starkare forskningskultur ska andelen disputerade lärare, docenter och professorer på Högskolan fortsätta att öka.Handledning till examensarbeten, olika uppdrag, och forskning kräver disputerad personal. Arbeta ska ske för att öka miljöernas personalrekryterande attraktionskraft, stärka arbetet med att bibehålla och kompetensutveckla befintlig personal samt erbjuda attraktiva miljöer för doktorander.

I uppbyggnaden av sammanhållna akademiska miljöer ska strukturer för samverkan kring forskningen tas fram liksom rutiner för hur kunskapsspridning om de forskningsresultat som genereras i Högskolans forskningsmiljöer tillgängliggörs det omgivande samhället på lämpligt sätt. För att skapa goda förutsättningar ska forskningsinfrastruktur och ett kvalificerat stöd för forskningen förbättras och utökas.

Ett viktigt mål är att öka den externa forskningsfinansieringen, och utökad stöd bör således ges för att öka antalet framgångsrika ansökningar om externa forskningsmedel.

Under 2022 ska:

- Andelen ansökningar av externa forskningsmedel öka. Av särskild prioritet är ansökningar i linje med styrelsens strategi och riktade gentemot KK-stiftelsen.
- Andelen disputerade lärare, docenter och professorer öka under året.
- Ett adekvat forskningsstöd skapas.
- Strukturer för samverkan som möjliggör såväl kunskapsgenerering som kunskapsspridning av forskningsresultat utvecklas.
- Information om öppen vetenskap och uppmuntran till forskare att publicera sig *Open access* intensifieras.

Kvalitetskultur

- ansvar och tillit

En kvalitetsmedveten kultur präglas av en ständig vilja till omprövning och förbättring och bygger på öppenhet, problematisering och dialog. Högskolans system för kvalitetssäkring behöver ständigt förbättras och utvecklas. Under 2021 har arbetet med att implementera strategin påbörjats med fokus på etablering av sammanhållna akademiska miljöer och omfattande organisationsförändringar har genomförts i verksamheten. UFN har dessutom tagit fram en ny struktur för de kollegiala nämndernas

fortsatta arbete. En översyn och utveckling av Högskolans kvalitetssystem är därför nödvändig. Högskolan ska tillse att systematiskt stöd och lärares arbetsvillkor möjliggör en hög kvalitet i utbildning och forskning och ger utrymme för ett aktivt ansvarstagande för kvalitets- och verksamhetsutveckling.

Under 2022 ska:

- Arbetet med utveckling kring värdegrundsfrågor och systematiskt arbetsmiljöarbete fortsätta.
- Dialogarenor upprättas inom nya organisationsstrukturen.
- En översyn och utveckling av befintligt kvalitetssystem genomförs.

Ökat ansvar och inflytande för kollegiet

Den organisationsförändring som skett för att i enlighet med strategin stärka det kollegiala inflytandet och ansvaret ska fortsatt ge förutsättningar för arbetssätt som stärker det kollegiala ansvaret och inflytandet. Utvecklingen av sådana arbetssätt behöver få särskilt fokus under 2022.

Under 2022 ska:

- Ledarskapsutveckling för kollegiala ledare samordnas med befintliga chefs- och ledarskapsutvecklingsprogram.

Globala perspektiv och interkulturell förståelse

Högskolan Dalarna definierar internationalisering av högre utbildning och forskning till att inbegripa globala perspektiv, interkulturell förståelse, internationellt samarbete och rörlighet på grund-, avancerad- och forskarnivå. Samtliga utbildningsprogram vid Högskolan ska innehålla moment som bidrar till globala perspektiv och ökad interkulturell förståelse.

Högskolan Dalarna avser ta ett särskilt ansvar för samordning av språkutbildningar i högre svensk utbildning (i enlighet med SUHF:s rekommendation). Lärosätets kunnande i nätburen pedagogik ger särskilda förutsättningar för detta ansvar och arbetet bidrar ytterligare till kvalitetsmålet om globala perspektiv och interkulturell förståelse.

Under 2022 ska:

- Varje institution inventera möjligheter och förbereda upprättandet av strategiska, långsiktiga partnerskap med relevanta utländska lärosäten för att därigenom kunna stärka de akademiska miljöerna.

Proaktivt verksamhetsstöd

Ett proaktivt verksamhetsstöd definieras av en närhet till verksamheten och kunskap om verksamhetens behov, såväl nuvarande som kommande. Prioriterade utvecklingsområden är stöd till forskning (se även under rubriken Forskning), etablering av arenor för samarbeten med institutionerna och mellan de olika komponenterna i det gemensamma stödet. Fortsatta satsningar på att digitalisera stödet kommer att ske, och det omfattande arbetet med att skapa moderna lärmiljöer både fysiskt (renoveringar och nybyggnationer av campus) och digitalt för bästa verksamhetsförutsättningar fortsätter.

Under 2022 ska:

- Ett enat och proaktivt verksamhetsstöd implementeras vid lärosätet.
- Verksamhetsstödet utveckla ett samordnat stöd till utbildning och forskning.
- Ett adekvat stöd till extern forskningsfinansiering utvecklas och implementeras.

- En plan för det fortsatta arbetet med dialog om arbetssätt och samarbetsytor tas fram. Riktade dialoger ska föras med institutioner, verksamhetsstöd, studenter inklusive doktorander och nämndorganisation.

En attraktiv arbetsplats

Arbetsmiljön har stor betydelse för individers och grupperns mående och prestation. Skapandet av en god psykosocial arbetsmiljö samt det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt högsta prioritet. Översyn och förhandling av arbetstidsavtalet för lärare ska initieras. Förbättrad internkommunikation genom ny personalwebb och förbättrad fysisk arbetsmiljö ska även bidra till förbättrade förutsättningar för personalen.

Under 2022 ska:

- Arbetet kring värdegrundsfrågor och systematiskt arbetsmiljöarbete fortsätta (se även punkten Kvalitetskultur).
- Arbetet med att förhandla fram ett nytt arbetstidsavtal initieras.
- Ny personalwebb utvecklas vidare

4 Stärka Högskolan Dalarnas signum

Tre områden är särskilt utmärkande för Högskolan Dalarna som lärosäte och är styrkor som speglar visionens anda. Dessa ska värnas och stärkas.

Att se hela studenten

Undersökningar bland Högskolans studenter vittnar om att närheten till såväl lärare som stödpersonal och deras bemötande är mycket uppskattat. Lärosätet ska fortsätta utveckla kulturen där varje student möts med respekt och omtanke. Varje student ska ges goda förutsättningar att växa kunskapsmässigt och som människa oavsett bakgrund, studievana eller livssituation.

Under 2022 ska:

- Stödet till studenter avseende bland annat studieteknik, språk och informationshantering fortsätta utvecklas.

Nätburen undervisning – digitaliseringskompetens

Högskolan har under en lång tid legat i framkant när det gäller nätburen undervisning och även när det gäller kunskap om sådan undervisning. En stor andel av personalen har stor vana och god förmåga att bedriva undervisning via nätet. Det har inte minst visat sig under coronapandemin då omställningen från campusbaserad till nätburen undervisning gick över förväntan, även om det krävde en större arbetsbelastning än normalt. Vi ska fortsätta utveckla innovativa undervisningsmetoder via nätet då utbildning via nätet och kombinationer av nät- och campusbaserad undervisning erbjuder flexibilitet och nya pedagogiska möjligheter. Utmaningen med examinationer på distans ska fångas upp och samtidigt ska utveckling av system för digitalt stöd i campusexaminationer utvecklas.

Under 2022 ska:

- Lärarnas digitala kompetens och nätundervisningens teknik och infrastruktur fortsätta att utvecklas.
- Förutsättningar utredas och initiativ tas för att kunna bedriva en systematisk pedagogisk och didaktisk forskning kring nätburen undervisning.
- Digitaliserad examination för distans- och campus utvecklas.

Samverkan

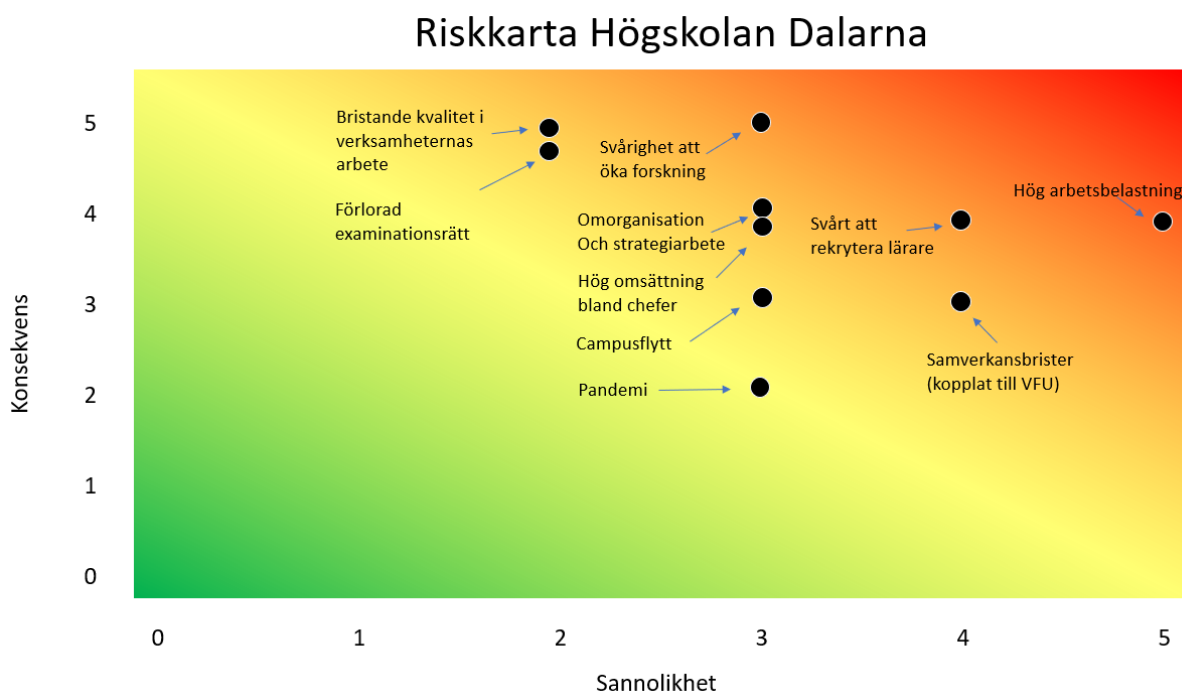
Högskolan har förtjänstfullt byggt upp ett flertal strukturer för samverkan med olika intressenter inom såväl privat som offentlig sektor. Samverkan är av central betydelse dels för att stärka förutsättningarna för att bedriva forskning och utbildning av hög kvalitet, dels för att bidra till såväl kunskapsdelning som kunskapsväxling i dialog med det omgivande samhället.

Under 2022 ska:

- Strategiska partnerskap med samverkanspartners fortsätta utvecklas (däribland Hitachi Energy).
- Modellen för KTP (Knowledge Transfer Partnerships) fortsätta utvecklas.
- Handlingsplan för implementering av signumet *Samverkan* färdigställas och implementering påbörjas.
- Partnerskapet med Uppsala universitet Innovation vidareutvecklas.

5 Hantering av risker

Riskbedömningen har gjorts med sannolikhet för inträffande och konsekvens om så sker på femgradiga skalor (med fem som högsta sannolikhet respektive allvarligast konsekvens). Den sammanlagda risknivån beräknas genom att multiplicera sannolikhet med konsekvens och kan således sträcka sig mellan 0 och 25. Nedan, Figur 1, visas en Heat Map som en överblick över de risker med högst sammanlagt riskvärde, eller som av andra skäl bedöms kräva särskild uppföljning av insatser och/eller åtgärder för begränsning. Riskerna finns närmare beskrivna i Tabell 1.

Figur 1. Riskkarta över Högskolan Dalarnas identifierade risker.

Nedan listas de risker som har bedömts till högst risknivå eller där åtgärderna för begränsning av andra skäl bedöms behöva uppföljning.

Tabell 1. Risker vid HDa samt tillhörande sammanlagd risknivå och åtgärdsbeskrivning

Risk	Beskrivning	Sannolikhet (0-5)	Konsekvens (0-5)	Riskenivå (0-25)	Åtgärd för begränsning (ansvarig)
Förlorade examinationsrätter	Risk för förlorade examinationsrätter på grund av otillräckliga åtgärder efter UKÅ-granskning.	2	5	10	Kontinuerlig uppföljning av åtgärdsplaner samt bistå med resurser till berört område. (Prefekter, vicerector utb.)
Svårt att rekrytera lärare	Vissa ämnen har svårt att rekrytera lärare vilket leder till hög arbetsbelastning samt sänkt kvalitet.	4	4	16	Bygga upp strategisk styrka i berörda ämnesmiljöer vilket ökar deras attraktionskraft. Implementera modell för strategisk kompetensförsörjning (Institutionschefer)
Hög arbetsbelastning	Hög arbetsbelastning med tidskritiska arbetstoppar försvårar utveckling av god arbetsmiljö. Oklara roller och bristande processer ökar arbetsbelastningen för framförallt lärare.	5	4	20	Fortsätt arbetet med att utveckla processer och förtydliga roller. Fortsatt arbete med utveckling av ledarskap och medarbetarskap. (Högskoledirektör)
Svårighet att höja forskningsvolymen	Tradition av utbildningstungt lärosäte och svårighet att hinna rekrytera disputerad personal gör det svårt att få upp forskningsvolymen tillräckligt fort. Ej tillräckligt utvecklat administrativt och tekniskt stöd.	3	5	15	Tillhandahålla mer administrativt stöd, rekrytera fler lektorer, få fler än i dag av befintlig personal att utöka sin forskning. (Prefekter och Högskoledirektör)
Omsättning bland chefer (bristande kontinuitet)	Chefer tenderar att bli kortvariga på sina uppdrag vilket leder till bristande kontinuitet och oro i organisationen	3	4	12	Undersöka och åtgärda faktorer som gör att chefer väljer att avsluta sina uppdrag. (Högskoledirektör)
Campusflytt	Oväntade kostnader eller förseningar i nya campus i Borlänge	3	3	9	Systematiskt projektarbete, lärande, externt stöd vid behov, uppbyggnad av intern projektledarkompetens. (Högskoledirektör)
Pandemi	Pandemin skapar osäkerhet gällande inriktning på hur verksamheten kan bedrivas. Risker kopplade till nya arbetsvanor i spåren av pandemin behöver också bevakas.	3	2	6	Aktiv omvärldsbevakning gällande utbildningsbehov. Utveckla dialogen mellan NGL-C och Institutionerna om pedagogiken. (Rektor)
Omorganisation och arbete kopplat till implementering av strategin	Kan bli kostnadsdrivande och skapar osäkerhet och otydlighet.	3	4	12	Prioritering av åtgärder för att få rimlig arbetsbelastning och kontinuerlig analys av omorganisationens effekter. Förändringsarbete. (Rektor)
Bristande kvalitet i verksamheterna som arbete.	Kvalitet i samtliga av Högskolans åtaganden inom myndighetsutövning, utbildning, forskning och samverkan behöver säkerställas. Kvalitet i Högskolans arbetsgivaransvar ingår i detta.	2	5	10	Resurser till kvalitetssäkrande arbete sätts av och systematik i arbetet bevakas. Detta både inom det samlade verksamhetsstödet och institutioner. (Rektor)

De identifierade riskerna hanteras via verksamhetsuppdrag (oftast löpande flerårig verksamhet) eller kvalitetsuppdrag (oftast ettåriga utvecklingsprojekt) kopplade till den/de utpekade ansvariga. Dessa uppdrag följs upp under året och avrapporteras i verksamhetsuppföljningen.

6 Verksamheten: nuläge 2021 och budgeterad volym 2022

Relationen mellan Högskolan Dalarnas verksamhetsgrenar uppvisar vissa förändringar jämfört med prognosen för innevarande år. Forskningen minskar med 0,7 procentenheter till 21,8 % medan utbildning på grund- och avancerad nivå ökar med 1,1 procentenheter till 71,2 % av den totala verksamheten. Andelen för uppdragsverksamheten totalt, inom både utbildning och forskning, minskar med 0,4 procentenheter till 7,0 %.

Enligt budget 2022 beräknas verksamheten omsätta drygt 771 mnkr, jämfört med prognos för 2021 på nästan 761 mnkr. Totalt sett innebär budgeten en ökad omsättning på 1,4 % (11 mnkr) vid en jämförelse med prognos för 2021.

Utbildning

Anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Enligt budgetpropositionen (proposition 2021/22:1 utgiftsområde 16) utgör takbeloppet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 487,005 mnkr. Det är en ökning med 0,3 % (1,5 mnkr) jämfört med innevarande år 2021.

Takbelopp att fördela i verksamheten efter strategiska avsättningar samt pris- och löneomräkning, är drygt 473 mnkr. Planerad verksamhet för 2022 beräknas motsvara 476 mnkr. Utbildningsvolymen överstiger därmed takbeloppet med 0,6 % (3,0 mnkr).

Utbildningsvolym

För 2022 är den anslagsfinansierade utbildningsvolymen budgeterad till 6 212 helårsstudenter (hst), vilket innebär en minskning med 4 % (292 hst) jämfört med i oktober framtagna prognos för 2021.

Prestationsgrader

Prestationsgraden är ett mått som visar hur många högskolepoäng studenter tar av det antal högskolepoäng som de är registrerade för. Prestationsgraden är normalt högre för kvinnor än för män, exempelvis under 2020 var den för kvinnor 76,0 % och för män 69,6 % - totalt 73,7 %.

Under 2022 är prestationsgraden budgeterad till 78 % (enligt tabell 2). Prestationsgraden är, i likhet med riket som helhet, lägre för distansutbildningen än för utbildning på campus. Utbildningsprogram har i medeltal betydligt högre prestationsgrad än fristående kurser. Högskolan Dalarna har en nationellt sett hög andel distansutbildning och även vissa utbildningar som formellt är campusförlagda går att läsa på nätet, en andel som ytterligare har ökat i samband med coronapandemin. Uppdelningen mellan utbildning på campus respektive distansutbildning blir därför allt mindre relevant för Högskolans verksamhet.

Tabell 2. Prestationsgrad (%) 2012 - 2020, prognos 2021 samt budget 2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt	77,3	76,8	75,5	74,8	80,1	79,2	80,6	76,2	73,7	76,6	77,8
Distans	68	69	69	69	75	66	69	62	61	70	76
Campus	90	89	86	85	87	84	90	89	90	85	80
Utbprogram	86	88	85	84	88	87	90	86	85		
Frist kurs	63	60	62	61	66	63	62	57	55		

Utbildning på campus respektive distansutbildning

Distansutbildning har utvecklats för att öka utbildningars tillgänglighet och för att bredda rekryteringsbasen. Distansutbildningen har ökat kraftigt vid Högskolan Dalarna sedan 2003 då volymen motsvarade 4 % av den totala utbildningen (225 hst). Efter en ökning av andelen distansutbildning 2020 och 2021 beräknas andelen minska under 2022 kopplat till att den totala utbildningsvolymen minskar (tabell 3).

Tabell 3. Antal HST totalt samt andel distansutbildning (%) 2012 - 2020, prognos 2021 och budget 2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
HST totalt	6 201	5 950	6 085	6 267	5 907	5 822	5 561	5 815	6 549	6 504	6 212
Andel distans %	55	59	62	60	54	48	46	48	55	57	53

Söktryck

Antalet förstahandssökande till utbildningsprogrammen våren 2022 har minskat med 8 % jämfört med föregående år. Motsvarande förändring av antalet förstahandssökande till utbildningsprogram för riket är en minskning med 7 %.

Antalet förstahandssökande till fristående kurser inför våren 2022 har vid sista anmälningdagen minskat med 13 % (totalt 7 383 anm.) jämfört med våren 2021. Motsvarande förändring för riket är en minskning med 7 %.

Uppdrag inom utbildning

Enligt budget för 2022 är omsättningen för uppdrag inom utbildningen drygt 63 mnkr vilket är en minskning jämfört med innevarande år med 2,6 mnkr. Ett par av KTP projekten avslutas under första halvåret 2022. Arbete pågår nya ansökningar men inget som kommer att påverka 2022 års budget. Övrig uppdragsverksamhet ligger i nivå med prognos 2021 eller högre.

Forskning

Volym för forskning och utbildning på forskarnivå

Enligt budgetpropositionen för 2022 föreslås anslaget bli 109,4 mnkr, en ökning med 1 % (1,6 mnkr) jämfört med 2021. Anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå höjdes under våren efter att vårändringsbudgeten hade presenterats. Under 2021 höjdes forskningsanslaget med drygt 20 mnkr (23 %). Forskningsvolymen totalt beräknas under 2022 bli 168,5 mnkr, vilket ligger i nivå med prognos för 2021. Den externt finansierade forskningen utgör cirka 35 % (59,0 mnkr) av den totala

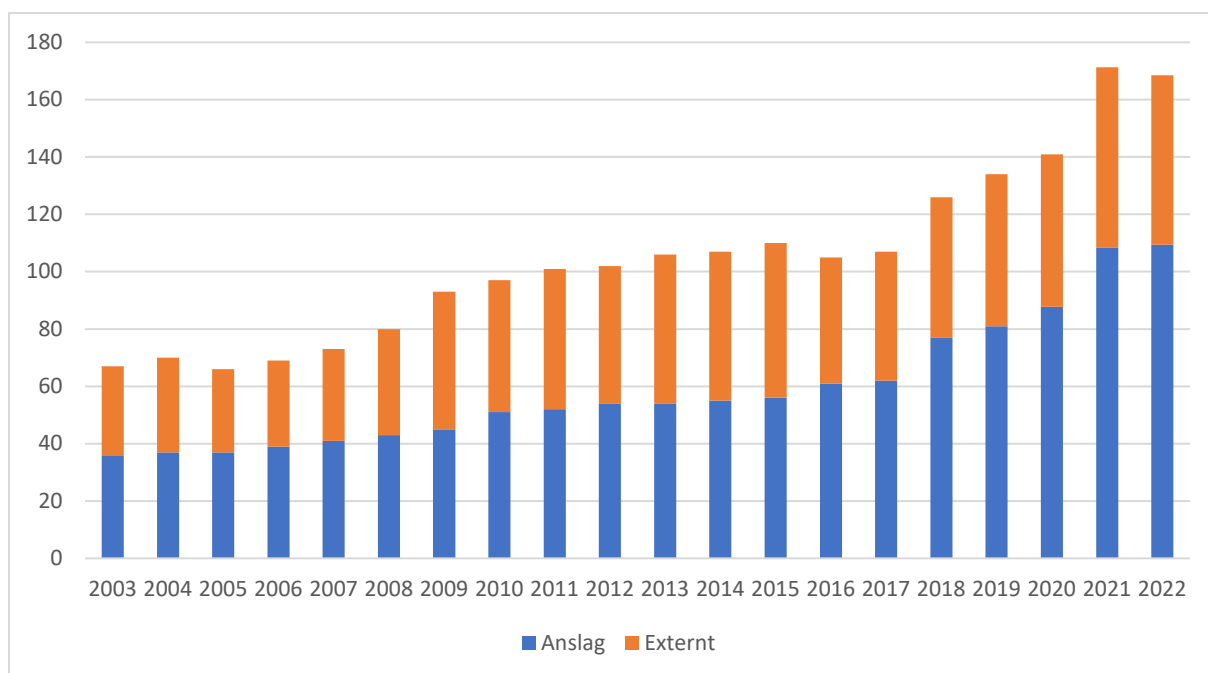
forskningsbudgeten, främst avseende intäkter av bidrag – i enlighet med Figur 2. Enligt prognos för 2021 beräknas externfinansieringen vara något högre 63,0 mnkr motsvarande 37 % av den totala forskningsvolymen.

Flera större forskningsansökningar pågår men osäkerheten är stor runt vilka projekt som kommer att kunna beviljas. Budgeten är därför försiktigt beräknad.

Tabell 4. Budget för verksamhet Forskning (tkr) 2020 - 2022

	Budget	Prognos 2	Utfall	Budget 2022- Prognos 2021		Budget 2022- Utfall 2020	
	2022	2021	2020	Tkr	%	Tkr	%
Intäkter	168 483	171 305	140 929	-2 822	-2%	27 554	20%
Anslag	109 431	108 271	87 804	1 160	1%	21 627	25%
Extern finansiering	59 038	63 027	53 112	-3 969	-6%	5 920	11%
Kostnader	171 847	166 032	148 146	-5 815	-4%	-23 701	-16%
Personal	142 449	135 018	117 591	-7 431	-6%	-24 858	-21%
Lokaler	5 696	6 535	6 200	839	13%	504	8%
Drift	22 521	23 367	23 184	846	4%	663	3%
Finansiella kostnader	40	29	38	-11	-38%	-2	-5%
Avskrivningar	1 142	1 083	1 133	-59	-5%	-9	-1%
Resultat	-3 364	5 272	-7 217	8 636		-3 853	
Andel externfinansiering	35,0%	36,8%	37,7%		-1,8%		-2,7%

Uppdragsforskningen vid Högskolan Dalarna avser huvudsakligen uppdrag inom nationalekonomi och materialteknik. Enligt budget är omsättningen 1,1 mnkr jämfört med prognos för 2021 på 0,9 mnkr vilket utgör en ökning med 0,2 mnkr.

Figur 2: Intäkter forskning 2003 - 2020, prognos 2021 och budget 2022 (mkr)

7 Budget

Enligt budgetpropositionen för 2022 uppgår anslaget till 596,4 mkr, vilket är en ökning med 4,4 mkr jämfört med 2021. Anslaget för utbildning på grund- och avancerad nivå 2022 - 2024 fördelar sig enligt Tabell 5.

Tabell 5. Härledning av anslagsnivån 2022 - 2024 (tkr)

	2022	2023	2024
Beräknat anslag enl. budgetproposition	487 005	487 941	493 367
Framräkning av beloppen:			
Anvisat 2020	485 538	485 538	485 538
Förändring till följd av:			
Pris- och löneomräkning	5 182	11 621	17 396
Specifika beslut/övrigt	3 018	-2 285	-2 634

För såväl utbildning som forskning har, i likhet med föregående år, medel från anslaget avsatts som reserveras av rektor för strategiska ändamål. Reserverna uppgår inom grundutbildningen till 14,0 mkr (2021: 14,0 mkr), varav en omstruktureringsreserv om 3,0 mkr (3,0 mkr). Inom forskningen har en reserv avsedd för strategiska ändamål budgeterats till 13,1 mkr (16,2 mkr) varav 0,5 mkr (1,0 mkr) för ökade kostnader avseende forskarnas publiceringskostnader (kostnader för Open Access).

I bilaga 1 redovisas verksamheten i sammandrag med utfall 2020, 2021-års prognos, baserad på utfall efter september månad, samt budget för verksamhetsåret 2022. En budgetöversikt för Högskolan

Dalarna 2022 redovisas i bilaga 2 och bilaga 3 med intäkter, kostnader samt resultat per organisatoriska enheter respektive verksamhetsgrenar.

Intäkter

Högskolan Dalarnas totala intäkter uppgår 2022 till 771,4 mnkr, vilket är en ökning med 10,7 mnkr (1 %) jämfört med prognosen för 2021. Anslagsintäkterna ökar med 2,6 mnkr (0 %). Intäkter av bidrag ökar sammantaget med 2,7 mnkr, (4 %). Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökar med 5,5 mnkr (5 %), se Tabell 6 nedan.

Tabell 6. Totala intäkter (tkr) 2020 - 2022

	Budget	Prognos 2	Utfall	Budget 2022- Prognos 2021		Budget 2022- Utfall 2020	
	2022	2021	2020	Tkr	%	Tkr	%
INTÄKTER							
Intäkter av anslag	596 436	593 809	534 043	2 627	0%	62 393	12%
Intäkter av avgifter	67 809	65 139	72 856	2 670	4%	-5 047	-7%
Intäkter av bidrag	107 137	101 687	94 792	5 450	5%	12 345	13%
Finansiella intäkter	50	50	50	0	100%	0	0%
Summa	771 432	760 685	701 741	10 747	1%	69 691	10%

Anslaget för utbildning på Grund- och avancerad nivå 2022 uppgår till 487,0 mnkr. Forskningsanslaget uppgår till 109,4 mnkr. Anslaget för utbildning på Grund- och avancerad nivå och forskningsanslaget har för budgetåret 2022 pris- och löneomräknats med 1,06 %. Den svaga uppräkningsförväntas fortsätta även 2023 enligt budgetpropositionen för 2022.

De externa intäkterna, i form av avgifter och bidrag uppgår totalt till 174,9 mnkr, vilket är 8,1 mnkr (5 %) högre än prognosen för 2021. Avgiftsintäkterna ökar med 2,7 mnkr och bidragsintäkterna ökar med 5,5 mnkr. De externa intäkterna ökar främst inom grundutbildningen och forskningsverksamheterna samtidigt som de minskar inom uppdragsverksamheten.

Kostnader

Verksamhetens kostnader 2022 beräknas uppgå till 774,8 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 3,4 mnkr (0 %) jämfört med prognosen för år 2021. Tabell 6 visar kostnader för åren 2020 – 2022 fördelat per kostnadsslag samt differens mellan åren i tkr samt procent.

Personalkostnaderna beräknas öka med 7,7 mnkr (1 %) jämfört med prognos 2021. I beräkningen av lönekostnader ingår en generell uppräkningsförväntas fortsätta även 2023 enligt budgetpropositionen för 2022. I personalkostnaderna ingår, liksom tidigare år, även en reservering för omstruktureringskostnader och strategiska medel.

Ett flertal strategiska satsningar kommer att genomföras under 2022. Fortsatt satsning på breddat deltagande samt en fortsatt projektering av Nya Campus Borlänge.

Driftskostnaderna budgeteras till 106,1 mnkr för verksamhetsåret 2022 – en minskning med 1,1 mnkr jämfört med prognosen för 2021. Resekostnader ökar och konsultkostnader minskar.

Tabell 7. Totala kostnader (tkr) 2020 - 2022

	Budget	Prognos 2	Utfall	Budget 2022- Prognos 2021		Budget 2022- Utfall 2020	
	2022	2021	2020	Tkr	%	Tkr	%
KOSTNADER							
Kostnader personal	601 021	593 308	566 647	-7 713	-1%	-34 374	-6%
Kostnader lokaler	55 500	59 159	61 533	3 659	6%	6 033	10%
Övriga driftskostnader	106 062	105 051	111 466	-1 011	-1%	5 404	5%
Finansiella kostnader	150	150	174	0	0%	24	14%
Avskrivningar	12 085	13 310	12 994	1 225	9%	909	7%
Summa	774 181	770 773	752 814	-3 408	-0%	-21 367	-3%

Kostnaden för avskrivningar budgeteras till 12,1 mnkr, en minskning med 1,2 mnkr jämfört med 2021. Flera gamla investeringar i lokalerna är helt avskrivna och minskar avskrivningsvolymen samtidigt som nya investeringar i lokalerna börjar skrivas av. Investeringsvolymen budgeteras till 10,1 mnkr under 2022.

I Tabell 8 presenteras utvecklingen av Högskolan Dalarnas lokalkostnader¹ för åren 2020 till 2022. Lokalkostnaderna budgeteras att minska netto med 4,1 mnkr mellan prognos för 2021 och budget avseende 2022. Jämfört mot utfall 2020 minskar kostnaderna med 0,6 mnkr. Hemtagning av städtjänster och avveckling av evakueringslokaler förklarar minskningen mellan 2021 och 2022. Det pågår nu ett stort arbete med att se över lokalutnyttjandet och hur kostnader fördelas. Detta kommer att påverka internredovisningen och vem som belastas för vilka lokaler. I samband med den stora renoveringen av Campus Falun frystes alla lokalkostnader för att underlätta omflyttningar av personal.

¹ Notera att lokalkostnader i Tabell 6 och Tabell 7 är beräknade på olika sätt. I Tabell 7, men inte Tabell 6, inkluderas drift och avskrivningar.

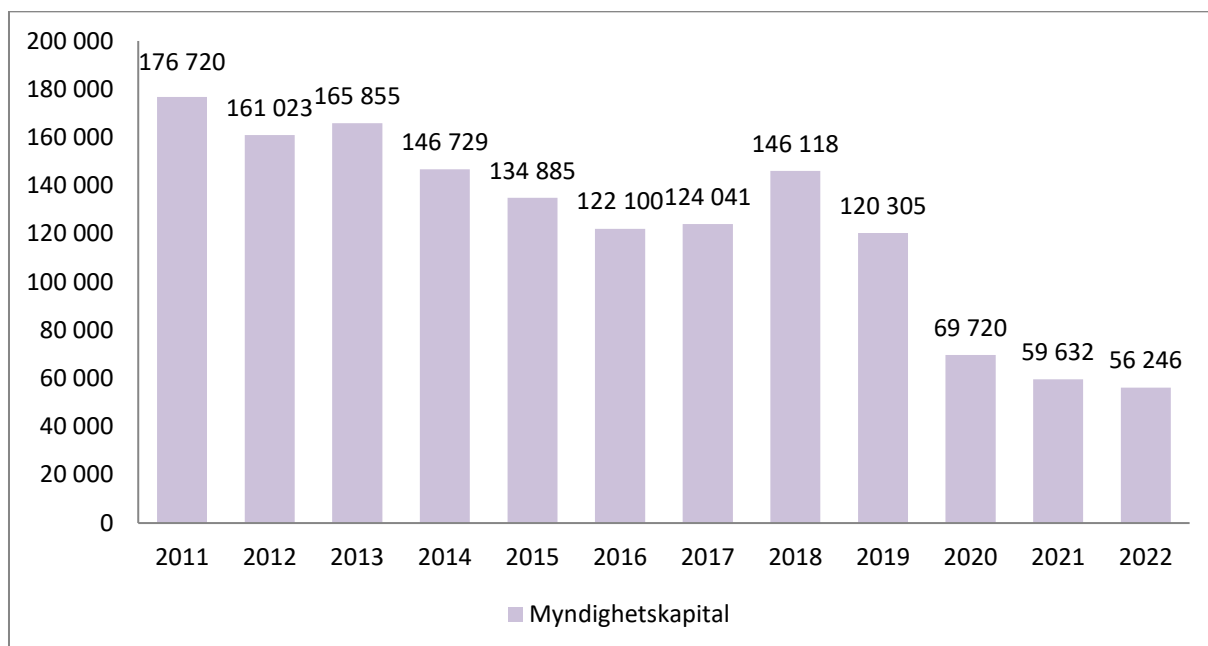
Tabell 8. Lokalkostnader (tkr) 2020 – 2022

	Budget 2022	Prognos 2021	Utfall 2020	Budget 2022- Progn. 2021	Budget 2022- Utfall 2020
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	850	1 177	1 249	-327	-399
Lokalkostnader inkl drift	-65 473	-69 913	-65 322	4 440	-151
Netto kostnad	-64 623	-68 736	-64 073	4 113	-550
Brutto lokalkostnader i relation till totala kostnader	8,45 %	9,07 %	8,67 %	0,22%	-0,22
Netto lokalkostnader i relation till totala kostnader	8,35 %	8,92 %	8,51 %	0,16%	-0,26

En jämförelse med andra lärosäten av lokalkostnad i relation till de totala kostnaderna visar att Högskolan Dalarna fortsatt ligger på en mycket låg nivå. Brutto lokalkostnader i relation till totala kostnader uppgår i budget 2022 till 8,35 %, se Tabell 7, vilket kan jämföras med 12,4 % som under 2020 var genomsnittet för landets lärosäten. Jämförbara lärosäten utanför storstäderna ligger på ett genomsnitt på 10,4%.

Myndighetskapitalet

Budgeterat resultat för 2022 uppgår till -3,4 mnkr, vilket medför att myndighetskapitalet vid utgången av 2022 beräknas uppgå till 56,2 mnkr, se Figur 3. Myndighetskapitalet mätt i relation till omsättningen beräknas vid utgången av 2022 att uppgå till 7,3 %. Ett omfattande arbete med att minska produktionsvolymen har genomförts under 2021. Studentvolymen är nu i balans och resultatet har förbättrats avsevärt. Det kvartstår viss övertalighet som behöver hanteras i särskild ordning.

Figur 3. Utveckling av myndighetskapitalet (tkr) 2011 – 2022.

Investeringar

Investeringsbudgeten för 2022 uppgår till 10,1 mnkr (prognos 2021: 15,3 mnkr) samt korttidsinvesteringar (anskaffningsvärde upp till 20 tkr) som uppgår till 8,1 mnkr (prognos 2021: 10,5 mnkr).

Låneramen i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar är oförändrad under 2021 och uppgår till 50 mnkr och kommer inte behöva utökas ytterligare under 2022.

Personal

Antalet anställda uttryckt i personår beräknas uppgå till 720,1 vilket är en ökning med 4,7 personår (1 %) jämfört med prognos för år 2021 (se Tabell 9).

Tabell 9. Antal anställda (personår) 2020–2022

Tjänstekategori	Budget ² 2022	Prognos 2021	Utfall 2020	Budget - 22- Progn. 2021	Budget - 22- Utfall 2020
	Personår totalt	Personår totalt	Personår totalt	Antal	Antal
Professorer	35,0	36,7	37,3	-1,7	-2,3
Universitetslektorer	193,9	181,3	180,6	12,6	13,3
Meriteringsanställning	6,4	6,0	8,8	0,4	-2,4
Universitetsadjunkter	186,0	197,3	189,0	-11,3	-3,0
Övrig lärarpersonal	-	0,2	0,4	-0,2	-0,4
Doktorander	47,1	49,8	51,0	2,7	-3,9
Övriga forskare	1,1	0	1,9	1,1	-0,6
Teknisk/administrativ personal	233,9	222,5	216,0	11,4	17,9
Bibliotekspersonal	16,8	17,0	17,8	-0,2	-1,0
Summa	720,1	715,4	703,0	4,7	13,1

Antalet lektorer fortsätter att öka de senaste åren, +13,3 personer (7 %).

Inom kategorin teknisk/administrativ personal planeras det för en ökning med 11,4 personår jämfört med prognos för 2021. Jämfört med utfallet för 2020 innebär 2022 års budget en ökning med 17,9 personår. Förändringarna förklaras huvudsakligen av tidsbegränsade projekt, nya campus, breddat deltagande samt hemtagning av städtjänster (9 pers).

² Budgetens personalårsberäkning ser lite annorlunda ut än utfallsberäkningen. I budgeten tas t.ex. inte hänsyn till tillfällig föräldrapenning och diverse obetalda ledigheter, vilket görs i utfallsberäkningen. Det är inte avgörande för analysen men antalet anställda kan vara några personer för högt räknade i budget/prognoser jämfört med utfall.

Finansiering

Högskolan Dalarna har för sin verksamhet tillgång till ett räntekonto i Riksgäldskontoret. Anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning tillförs räntekontot varje månad med en tolfedel av hela anslaget för budgetperioden. Vid utgången av oktober uppgick räntekontots ställning till drygt 273,5 mnkr.

8 Bilagor

Bilaga 1 Verksamheten i sammandrag 2020 - 2022

Bilaga 2 Budgetöversikt 2022

Verksamheten i sammandrag per 2022 12 31, tkr

Bilaga 1

Högskolan Dalarna	Budget	Prognos	Utfall	Budg. 22 Progn 21		Budg.22 Utf 20	
	2022 12 31	2021 12 31	2020 12 31	KSEK	%	KSEK	%
INTÄKTER							
Intäkter av anslag	596 436	593 809	534 043	2 627	0%	62 393	12%
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	67 809	65 139	72 856	2 670	4%	-5 047	-7%
Intäkter av bidrag	107 137	101 687	94 792	5 450	5%	12 345	13%
Finansiella intäkter	50	50	50	0	0%	0	0%
Summa	771 432	760 685	701 741	10 747	1%	69 691	10%
KOSTNADER							
Kostnader personal	601 021	593 308	566 647	-7 713	-1%	-34 374	-6%
Kostnader lokaler	55 500	59 159	61 533	3 659	6%	6 033	10%
Övriga driftskostnader	106 062	105 051	111 466	-1 011	-1%	5 404	5%
Finansiella kostnader	150	150	174	0	0%	24	14%
Avskrivningar	12 085	13 310	12 994	1 225	9%	909	7%
Summa	774 181	770 773	752 814	-3 408	-0%	-21 367	-3%
Transfereringar		0	0				
RESULTAT	-3 386	-10 088	-51 073	7 339		48 324	

Verksamheten i sammandrag per 2022 12 31, tkr

Högskolan Dalarna	Grund- utbildning	Uppdrags- utbildning	Forskning	Uppdrags- forskning	Summa
INTÄKTER					
Intäkter av anslag	487 005		109 431		596 436
Intäkter av avgifter	25 235	37 762	3 647	1 164	67 809
Intäkter av bidrag	36 595	15 151	55 391		107 137
Finansiella intäkter	33	3	14		50
Summa	548 868	52 916	168 483	1 164	771 432
KOSTNADER					
Kostnader personal	414 294	43 297	142 449	981	601 021
Kostnader lokaler	47 068	2 700	5 696	37	55 500
Övriga driftskostnader	76 007	7 438	22 521	96	106 062
Finansiella kostnader	101	9	40		150
Avskrivningar	10 676	262	1 142	5	12 085
Summa	548 146	53 706	171 848	1 117	774 818
Interndebiteringar					
RESULTAT	721	-790	-3 365	47	-3 386